

Số: 449/BC-BCĐ

Kiên Giang, ngày 24 tháng 9 năm 2021

BÁO CÁO

Công tác phòng, chống dịch bệnh Viêm da nổi cục trâu, bò và Dịch tả heo Châu Phi xảy ra trên địa bàn tỉnh

I. TÌNH HÌNH DỊCH BỆNH

1. Trong nước

Từ đầu năm 2021 đến nay, bệnh Dịch tả heo Châu Phi (DTHCP) đã xảy ra tại 51 tỉnh, 286 huyện, 1.531 xã, tổng số heo chết, buộc phải tiêu hủy 101.725 con (ĐBSCL đã có 12/13 tỉnh có dịch, trừ Cần Thơ) và bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò (VDNC) xảy ra tại 52 tỉnh, 429 huyện, 4.030 xã, tổng số trâu, bò chết, buộc tiêu hủy là 26.479 con (ĐBSCL đã có 6/13 tỉnh có dịch). Để phòng, chống dịch, các tỉnh, thành phố buộc tiêu hủy số lượng lớn gia súc và tiêu tốn ngân sách cho việc hỗ trợ thiệt hại. Tuy nhiên, do nhiều nguyên nhân chủ quan lẫn khách quan, dịch bệnh chưa được khống chế, có xu hướng lây lan mạnh trên diện rộng, đặc biệt là DTHCP đến nay vẫn chưa có vắc xin tiêm phòng.

2. Tại Kiên Giang

2.1 Về tình hình chăn nuôi đến tháng 9/2021

Đến nay, tổng đàn đàn vật nuôi nhìn chung ổn định, trong đó: đàn heo 201.896 con, đạt 80,76% kế hoạch, tăng 1,24% so với cùng kỳ; đàn trâu hiện có 4.186 con, đạt 85,43 % kế hoạch và bằng 98,87% so cùng kỳ; đàn bò 10.448 con, đạt 83,58% kế hoạch, bằng 90,80% cùng kỳ; gia cầm 4.574 ngàn con, đạt 83,14% kế hoạch, tăng 12,33% cùng kỳ.

Hình thức chăn nuôi có 30 trang trại nuôi gia công cho Công ty C.P Việt Nam quy mô khoảng 50.000 con heo và 06 trang trại nuôi gà công nghiệp quy mô 90.000 con; còn lại chăn nuôi nhỏ lẻ, quy mô hộ gia đình chiếm trên 80%.

Toàn tỉnh hiện có 2.828 hộ, với 2.995 nhà nuôi chim yến (diện tích sàn nuôi 730.630m²). Sản lượng yến sào thu hoạch trong 9 tháng năm 2021 ước được 12.870 kg, đạt 69,57% kế hoạch.

2.2 Về tình hình dịch bệnh

a) Trên heo: sau 18 tháng được khống chế, ngày 05/9/2021 bệnh DTHCP đã tái phát trên đàn heo tại xã Minh Hòa, huyện Châu Thành. Lũy kế đến ngày 23/9/2021 có 08 ổ dịch, tại 05 xã Minh Hòa, Mong Thọ, Mong Thọ B, Giục

Tượng, Vĩnh Hòa Hiệp của huyện Châu Thành, buộc tiêu hủy 174 con heo, trọng lượng 7.277 kg để phòng, chống dịch.

b) Trên trâu, bò: Dịch bệnh VDNC trên trâu, bò lần đầu tiên xảy ra ở Kiên Giang vào ngày 26/7/2021 tại huyện Giang Thành, đến nay phát sinh thêm ổ dịch tại huyện Hòn Đất. Lũy kế đến ngày 23/9/2021 đã xảy ra tại 52 hộ thuộc 13 ấp, 05 xã, 02 huyện, với tổng số bò mắc bệnh 144 con (Giang Thành 141 con bò mắc bệnh trên tổng đàn gần 3.899 con; huyện Hòn Đất 3 con trên tổng đàn 833 con).

II. GIẢI PHÁP PHÒNG CHỐNG DỊCH BỆNH ĐÃ TRIỂN KHAI

1. Sở Nông nghiệp và PTNT thực hiện quyết liệt, đồng bộ các giải pháp phòng, chống dịch bệnh trên gia súc, gia cầm theo quy định của Luật Thú y, văn bản chỉ đạo của Chính phủ, Bộ Nông nghiệp và PTNT, UBND tỉnh nhằm hạn chế nguy cơ phát sinh, lây lan các loại dịch bệnh truyền nhiễm nguy hiểm; tập trung nguồn lực, giải pháp hỗ trợ huyện Giang Thành, Hòn Đất, Châu Thành không chế dịch theo Công văn số 1427/UBND-KT ngày 09/9/2021 của Ủy ban nhân dân tỉnh về việc tăng cường công tác phòng, chống dịch bệnh động vật nhất là bệnh Dịch tả lợn Châu Phi, Viêm da nổi cục trên trâu, bò trong bối cảnh ứng phó với dịch Covid-19

2. Kích hoạt các nhóm giải pháp theo Kế hoạch số 145/KH-UBND ngày 25/9/2020 của UBND tỉnh về thực hiện Kế hoạch quốc gia phòng, chống bệnh DTHCP giai đoạn 2020-2025 trên địa bàn tỉnh Kiên Giang; Quyết định số 2096/QĐ-UBND ngày 31/8/2021 của UBND tỉnh về việc phê duyệt kế hoạch tiêm phòng vắc xin phòng bệnh VDNC trâu, bò năm 2021 trên địa bàn tỉnh.

3. Hướng dẫn UBND huyện Giang Thành công bố dịch bệnh VDNC, UBND huyện Châu Thành công bố dịch bệnh DTHCP phù hợp thẩm quyền theo quy định pháp luật về Thú y để tập trung nguồn lực phòng, chống dịch. Đến nay, UBND huyện Châu Thành đã công bố bệnh DTHCP trên địa bàn 04 xã gồm: Mong Thọ, Mong Thọ B, Minh Hòa và Giục Tượng.

4. Chi cục Chăn nuôi và Thú y tỉnh đã tổ chức thực hiện, hướng dẫn:

Cấp 9.500 lít Benkocid cho các hộ chăn nuôi tại 14 huyện, thành phố tự thực hiện vệ sinh phun khử trùng chuồng trại theo tần suất, liều lượng, kỹ thuật phù hợp từng loại bệnh; thành lập đội phun khử trùng nơi công cộng, chuồng trại chăn nuôi trâu bò; người dân thực hiện các biện pháp ngăn/diệt côn trùng cắn đốt; tuyên truyền, hướng dẫn kỹ thuật phòng, chống bệnh trên Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, Báo Kiên Giang, Tập san Khuyến nông; cấp 500 rờ ròi về VDNC, 1.200 tờ rơi về DTHCP; đặc biệt đã tiêm phòng 2.120 liều vắc xin VDNC không chế các ổ dịch nên cơ bản tình hình chăn nuôi ổn định; tăng cường công tác kiểm soát giết mổ trước-trong-sau giết mổ theo quy định;

Tại các địa phương đang thực hiện giãn cách xã hội, trong trường hợp cơ quan Thú y không thể đến cơ sở để chẩn đoán và lấy mẫu xét nghiệm bệnh động vật, có thể áp dụng công nghệ hình ảnh để kiểm tra triệu chứng lâm

sàng diễn hình của động vật mắc bệnh, nghi mắc bệnh; hướng dẫn từ xa để Thú y cơ sở hoặc chủ vật nuôi tự thực hiện việc lấy mẫu và gửi Chi cục Chăn nuôi và Thú y chuyển đến phòng xét nghiệm tìm tác nhân gây bệnh; trường hợp không thể gửi mẫu đến phòng xét nghiệm, căn cứ triệu chứng, bệnh tích diễn hình để quyết định áp dụng, hướng dẫn các biện pháp phòng chống dịch kịp thời;

Phối hợp địa phương tổ chức tiêu hủy heo bệnh theo hướng dẫn của Bộ Nông nghiệp và PTNT, đảm bảo trình tự, thủ tục, trọng lượng, phân loại heo để làm cơ sở xem xét hỗ trợ thiệt hại khi có chủ trương, hướng dẫn của tỉnh;

Duy trì tốt công tác kiểm dịch vận chuyển, kiểm soát giết mổ động vật tại các cơ sở giết mổ tập trung; phối hợp chính quyền địa phương nhắc nhở, lập biên bản, xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm.

III. THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN

1. Thuận lợi

Ban chỉ đạo Phòng chống dịch bệnh gia súc, gia cầm, thủy sản các huyện Giang Thành, Châu Thành, Hòn Đất đã được kiện toàn, ứng phó kịp thời, triển khai quyết liệt, đồng bộ các giải pháp theo đề nghị của ngành chuyên môn để không chế dịch; tạm ứng kinh phí hỗ trợ tạm thời cho Phòng Nông nghiệp và PTNT, UBND các xã chi cho lực lượng tham gia phòng, chống dịch. Đến nay dịch bệnh VDNC tại Giang Thành cơ bản được kiểm soát, tại Hòn Đất không phát hiện lây lan. Tuy nhiên, cả 02 địa phương đều chưa qua 21 ngày liên ngày liên tục không phát sinh ổ dịch mới.

Lãnh đạo Sở Nông nghiệp và PTNT đã chỉ đạo sâu sát thực tế, kiểm tra, đôn đốc kịp thời các đơn vị trực thuộc, UBND các huyện huy động, trưng dụng lực lượng tham gia chống dịch.

Chi cục Chăn nuôi và Thú y đáp ứng đủ số lượng tờ rơi tuyên truyền về bệnh DTHCP, VDNC, hóa chất sát trùng, dụng cụ thu mẫu, đồ bảo hộ,... ứng dụng công nghệ thông tin, hình ảnh để chẩn đoán, xử lý dịch bệnh phù hợp điều kiện giãn cách. Công tác báo cáo cập nhật tình hình, diễn biến dịch, gửi mẫu xét nghiệm trong bối cảnh Covid-19 vẫn được đảm bảo.

2. Khó khăn

DTHCP chưa có vắc xin để tiêm bao vây ổ dịch và tiêm định kỳ để tạo kháng thể trong quần đàn, đường lây truyền phức tạp khó kiểm soát; giá heo hơi đang xuống rất thấp, thậm chí thấp hơn giá thành sản xuất, hiện khoảng 45.000-48.000 đồng/kg hơi, heo quá lứa xuất chuồng nhưng không tìm được người mua do khó; tình trạng giết mổ heo tại nhà vi phạm quy định đã xảy ra một số xã, thị trấn trong vùng dịch, vùng bị dịch uy hiếp nhưng chưa được xử lý dứt điểm nên nguy cơ lây lan, phát sinh trên phạm vi rộng hơn là rất cao.

Do dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp, các địa phương trong tỉnh phải thực hiện giãn cách xã hội theo Chỉ thị 16 của Thủ tướng Chính phủ nên ngành

chuyên môn gặp nhiều khó khăn trong việc đi lại để tổ chức hướng dẫn, tuyên truyền, chỉ đạo công tác phòng, chống dịch trên động vật.

Các huyện có dịch gặp khó khăn trong việc chi ngân sách phòng chống dịch bệnh do chưa được Sở Tài chính hướng dẫn cụ thể về áp dụng chính sách hỗ trợ thiệt hại cho người chăn nuôi có vật nuôi bị tiêu hủy, hỗ trợ cho lực lượng tham gia phòng, chống dịch.

IV. GIẢI PHÁP TRỌNG TÂM PHÒNG CHỐNG DỊCH BỆNH THỜI GIAN TỚI

Theo nhận định của ngành chuyên môn, nguy cơ phát sinh, lây lan các loại dịch bệnh, nhất là DTHCP, VDNC trên địa bàn tỉnh thời gian tới là rất cao, do một số nguyên nhân chính: (i) tỷ lệ chăn nuôi nhỏ lẻ, hộ gia đình còn nhiều hạn chế về an toàn sinh học chiếm đến trên 80%; (ii) công tác tiêm phòng vắc xin, cấp phát hóa chất khử trùng môi trường chăn nuôi, cung ứng vật tư đầu vào, tiếp cận dịch vụ thú y, phòng, trị bệnh, tăng cường sức khỏe vật nuôi bị ảnh hưởng do dịch Covid-19 trong thời gian dài; (iii) tình trạng giết mổ bất hợp pháp tại một số huyện, xã tồn tại trong thời gian dài, chưa quyết liệt xử lý dứt điểm làm tăng nguy cơ phát tán mầm bệnh; (iv) hoạt động vận chuyển xuất, nhập tỉnh động vật, sản phẩm động vật không đúng quy định, nhập lậu động vật là yếu tố trung chuyển, lây lan mầm bệnh.

Do đó, để phòng, chống dịch bệnh động vật hiệu quả, sớm khống chế dịch VDNC và DTHCP, thời gian tới UBND các huyện, thành phố, Sở Nông nghiệp và PTNT, sở, ngành liên quan cần tập trung một số nhiệm vụ trọng tâm sau:

1. Tiếp tục thực hiện hiệu quả trên thực tế quyết liệt, đồng bộ các giải pháp phòng, chống dịch bệnh trên gia súc, gia cầm theo quy định của Luật Thú y, văn bản chỉ đạo của Chính phủ, Bộ Nông nghiệp và PTNT, Công văn số 1427/UBND-KT ngày 09/9/2021 của Ủy ban nhân dân tỉnh về việc tăng cường công tác phòng, chống dịch bệnh động vật nhất là bệnh DTHCP, VDNC trên trâu, bò trong bối cảnh ứng phó với dịch Covid-19.

2. Đẩy mạnh công tác truyền thông về nguy cơ, cách nhận biết, biện pháp phòng, chống, chính sách hỗ trợ thiệt hại, các loại dịch bệnh nguy hiểm trên gia súc gia cầm, nhất là DTHCP, VDNC; ứng dụng công nghệ thông tin, hình ảnh phục vụ công tác chẩn đoán, xác minh dịch bệnh, hướng dẫn thu gửi mẫu, biện pháp phòng, chống dịch.

3. Sở Nông nghiệp và PTNT chỉ đạo tăng cường công tác vệ sinh tiêu độc, tiêm phòng vắc xin: đây được xem là giải pháp hữu hiệu nhất, ít tốn kém nhất trong phòng, chống dịch. Vì vậy, cần có các phương án phù hợp tổ chức cấp phát hóa chất khử trùng benkocid đến hộ chăn nuôi để tự phun xịt khử trùng môi trường; tiêm phòng vắc xin VDNC, LMLM, tai xanh đợt II/2021. Triển khai và hoàn thành việc tiêm vắc xin phòng bệnh VDND trên trâu, bò trên địa bàn toàn tỉnh trong tháng 10/2021. Đồng thời chuẩn bị, cung ứng số lượng cơ bản đến huyện, thành phố (Trạm Chăn nuôi và Thú y) để sẵn sàng dụng cụ, hóa chất cần

thiết cho nhiệm vụ phòng, dập dịch ngay khi phát hiện ổ dịch theo phương châm tại chỗ;

Thực hiện chặt chẽ công tác kiểm dịch vận chuyển động vật xuất, nhập tỉnh nhằm hạn chế nguồn lây bệnh từ bên ngoài; phổ biến, hướng dẫn các cơ sở giết mổ gia súc, gia cầm tập trung thực hiện theo hướng dẫn của Bộ Nông nghiệp và PTNT tại Công văn số 4884/BNNT-TY ngày 03/8/2021 về việc thực hiện công tác kiểm soát giết mổ động vật trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19. Đồng thời, phối hợp đơn vị chức năng tại cửa khẩu kiểm soát chặt chẽ, ngăn chặn triệt để việc vận chuyển, nhập lậu động vật, sản phẩm động vật nhập lậu vào tỉnh;

Đẩy nhanh tiến độ xây dựng Đề án phát triển chăn nuôi theo hướng bền vững tỉnh Kiên Giang giai đoạn 2021-2025 và định hướng đến năm 2030; trong năm 2021 tham mưu trình Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành Nghị quyết quy định khu vực nội thành của thành phố, thị trấn, khu dân cư không được phép chăn nuôi, vùng nuôi chim yến và chính sách hỗ trợ di dời cơ sở chăn nuôi ra khỏi khu vực không được phép chăn nuôi.

4. UBND các huyện, thành phố: song song với công tác phòng, chống dịch Covid-19 cần quan tâm chỉ đạo rà soát, thống kê tổng đàn gia súc, gia cầm từng xã, phường, thị trấn và các kế hoạch phòng chống dịch bệnh động vật năm 2021 của địa phương đã ban hành, giao trách nhiệm cho các cơ quan tham mưu lĩnh hoạt triển khai những việc có thể làm ngay để bảo vệ đàn vật nuôi, nắm được sản lượng thịt, sản phẩm động vật tại địa phương làm cơ sở cân đối, cung ứng thực phẩm thiết yếu cho tiêu dùng trước mắt cũng như lâu dài; cập nhật, chủ động tháo gỡ khó khăn vướng mắc trong việc vận chuyển, tiêu thụ heo, gà, vịt, trứng gia cầm,...việc tiếp cận dịch vụ thú y tư nhân, cung ứng nguyên vật liệu đầu vào,... để giúp người chăn nuôi giảm bớt khó khăn, duy trì, tăng đàn ở những địa bàn trong trạng thái bình thường mới, vùng xanh.

V. ĐỀ NGHỊ

1. Sở Tài chính

Thực hiện chính sách hỗ trợ phòng, chống dịch bệnh theo Nghị định số 02/2017/NĐ-CP của Chính phủ, được cụ thể tại Quyết định số 1632/QĐ-UBND ngày 03/8/2017 của Chủ tịch UBND tỉnh về cơ chế, chính sách hỗ trợ thiệt hại khôi phục sản xuất vùng bị thiên tai, dịch bệnh trên địa bàn tỉnh Kiên Giang, đề nghị Sở Tài chính có hướng dẫn cụ thể:

- Về mức hỗ trợ thiệt hại cho người chăn nuôi có vật nuôi buộc phải tiêu hủy để phòng, chống dịch bệnh theo quy định: có thể áp dụng ngay theo Quyết định số 1632/QĐ-UBND ngày 03/8/2017 của Chủ tịch UBND tỉnh về cơ chế, chính sách hỗ trợ thiệt hại khôi phục sản xuất vùng bị thiên tai, dịch bệnh trên địa bàn tỉnh Kiên Giang hay chờ văn bản hướng dẫn của Trung ương.

- Về định mức hỗ trợ cho lực lượng tham gia phòng, chống dịch bệnh gia súc, gia cầm, thủy sản các cấp: đề nghị cho áp dụng định mức tương tự theo Quyết định số 1591/QĐ-UBND ngày 23/7/2019 của UBND tỉnh về việc mức hỗ

trợ kinh phí cho cán bộ thú y và những người tham gia phòng, chống dịch bệnh động vật trên địa bàn tỉnh Kiên Giang, với mức 200.000 đồng/người/ngày làm việc và 400.000 đồng/người/ngày nghỉ.

2. Thành viên Ban Chỉ đạo Phòng chống dịch bệnh gia súc gia cầm và thủy sản tỉnh

Chủ động tổ chức thực hiện nhiệm vụ được giao theo Kế hoạch số 145/KH-UBND ngày 25/9/2020 của UBND tỉnh về thực hiện Kế hoạch quốc gia phòng, chống bệnh DTHCP giai đoạn 2020-2025 trên địa bàn tỉnh Kiên Giang.

Trên đây là Báo cáo Công tác phòng, chống dịch bệnh Viêm da nổi cục trâu, bò và Dịch tả heo Châu Phi xảy ra trên địa bàn tỉnh Kiên Giang. / *Khanh*

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (b/c);
 - Trưởng BCĐ (b/c);
 - Sở Tài chính;
 - Thành viên BCĐ
- PCDB GSGCTS tỉnh;
- Lưu: VT, CNTY.

**KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

Lê Hữu Toàn
Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT